

GEÇENİN ÇOCUKLARI

Los Hijos de la Noche

Anarşizm Nedir?

YAŞAMI GASP EDEN İKTİDARLARA KARŞI ÖFKEMİZİ BÜYÜTMEMEYE!!!

Bir fanzinin çıkması için birçok farklı neden olabilir. Politik herhangi bir söylemin aktarılması, sanatsal çaba, can sıkıntısı ya da paylaşma arzusu. Elinizde tutmakta ve ilk satırlarına bakmakta olduğunuz bu fanzin ise, yürekleri gibi; istekleri ve yaşamın kendisine dair dertleri de ortak, benzeşen insanlar tarafından üretilmiştir. Fanzini bir üretim olarak nitelendirmemizin ve kendisine bir değer atfetmemizin nedeni ise; inandıklarımızın en ufak biçimiyle hayata geçirilmiş olmasıdır. Otoriteler, isteklerimize ulaşmak için beklememiz ve sebat etmemiz gerektiğini ve ancak kurallarına uyarsak isteklerimizi karşılayacaklarını söyleyedursunlar. Farkındayız ki otoritelerin bize verebileceği tek şey kölelik ve sömürüdür. Otoritelerden bir şey talep etmiyoruz, talep etmediğimiz gibi otoritelerin yaşamak ve yaşatmak istediklerimizin katilleri olduğunu da her gün tekrar tekrar görüyoruz. Tam da bu yüzden onları reddettiğimiz gibi beklemeyi ve tahammül etmeyi de reddediyoruz. Reddimizin bir temsili olarak bu fanzini gösteriyor ve bu fanzinin kıymetli olduğunu söylüyoruz; çünkü hazırlanmasından dağıtılmasına kadar her aşaması gönüllülük ilkesine göre işletilmiş, yukarıdan talimatlarla değil, ortak inisiyatiflerle kararlaştırılmış ve beklemeyi değil, harekete geçme inancımızın, tek başına zayıf ancak bütün içinde önemli bir

başlangıcıdır.

Bütün iktidar ilişkilerinin ortadan kaldırıldığı, özgürlüğün tanınan değil kazanılmış ve savunulan bir ilişki biçimi haline geldiği, her hangi bir biçimiyle sömürünün devam etmediği, sınırların ve efendilerin olmadığı bir dünyanın hayalini kuruyoruz. Başka bir yolun, başka bir dünyanın mümkün olduğunu biliyoruz. Bu dünyaya ulaşmanın yolunun ise mücadele etmekten geçtiğini savunuyoruz. Hep birlikte özgürleşmenin tutkusuyla, herkesi eylemeye ve özgürleşmeye çağırıyoruz. Ve Kropotkin yoldaşın sözleriyle son vermeyi uygun buluyoruz:

“Anarşistlerin geleceğe dair bir düş dünyasında yaşadıkları ve bu günün dünyasına gözlerini kapadıkları sık söylenen bir şeydir. Belki de, bugünün dünyasını fazlasıyla görüyoruz, gerçek renkleriyle hem de. Yakamızı bırakmayan bu otoriter önyargular ormanında baltayla dolaşmamızın nedeni budur.

Bizler ne hayal âleminde yaşıyoruz, ne de insanları olduklarından daha iyi hayal ediyoruz, onları oldukları gibi görüyoruz. Bu nedenle insanların en iyisinin bile otoritenin uygulamalarıyla özde kötü kılındığını ileri sürüyoruz. İnsanın insanı yönetmesinden bu nedenle nefret ediyoruz.”

“Anarşizm, insanın insan tarafından sömürsünün ve tahakküm altına alınmasının ortadan kaldırılması, yani özel mülkiyet ve hükümetin ortadan kaldırılmasıdır; Anarşizm, sefaletin, hurafelerin ve nefretin ortadan kaldırılmasıdır.”

Kölelerin, ezilenlerin, ötekilerin; tarihin başından beri süre gelen en basit özlemlerinin ve tutkularının ifadesidir anarşizm. Özgürlük, eşitlik ve adalet. Birbirinden bağımsız olarak ele alındığında eksik kalacak bu üç kavramın harmanıdır. Anarşizm, özgürlüğün gerçek savunusudur. İnsanın insanla ve insanın doğayla olan ilişkisinde tahakkümün ve sömürünün sona erdirilmiş halidir anarşi. Bireyin üzerindeki, bireysel ya da kurumsal her türlü baskının ortadan kalktığı, işlerin gönüllülük çerçevesinde gerçekleştiği bir dünya özlemidir anarşi.

Anarşizm eşitliğin gerçek savunusudur. Bir bireyin ya da toplumun bir diğerinden üstün olma fikrinin; bizleri doğrudan özgürlüğün reddine götüreceği -yeni iktidarları doğuracağı- fikridir anarşi. Anarşizm; doğuştan gelen asaletin, sınıfsal pozisyonun, cinsiyetin getirdiği ‘üstünlük’ fikrini reddeder. Yaş, tecrübe veya bilginin bir iktidarlaştırma ve üstünlük aracı değil, aktarılacak tecrübeler olarak kalmasını savunur. Toplumsal hayattaki bu mantıksız eşitsizliklerin karşısında, özgür bir yaşamın ancak ekonomik ve politik olarak; söyleme ve eyleme yetisi olarak eşit olan bireylerden oluşabileceğini savunur.

Anarşizm adaletin gerçek savunusudur. Sınıfsal konumunun, cinsiyetinin ya da cinsel yöneliminin, etnik kökeninin kişiyi

öteki yaptığı devletin adaletinin karşısında, özgür ve eşit bireylerin vicdanından bağımsız olmayan bir adaleti temsil eder. Adaleti hukuksal bir kavram olmaktan çıkarıp yaşamın kurgulanması için gerekli bir ihtiyaç olarak tanımlar.

“ Tarih Kazananların Propagandasıdır. ”

Anarşi 18. yüzyılın sonlarında keşfedilmiş bir düşünce sistemi değildir. Anarşi insanlığın en ilkel hikayelerinden, günümüze kadar taşınmış bir özgürlük aşkının savunusu olarak karşımıza çıkar. Lilith'ten Adem'e, itaat etmeyi reddeden insan aynı itaatsizliği birçok kez tekrarlamış ve egemenlere baş kaldırmıştır. Anarşinin kökeni bazı tarihçiler tarafından kadim uzak doğu filozoflarına, MÖ 6. Yüzyıl Taoistlerine kadar uzatılır. Elbette yüzyıllar boyu pek çok başkaldırı deneyimi ve isyan düşüncesi anarşist özler ve esintiler taşımıştır. Roma İmparatorluğu'nun zulmüne karşı, tarihinin bilinen ilk özgürlükçü isyanını başlatıp bunu örgütleyen Spartaküs'ten, Rönesanstaki bilim insanlarına kadar, egemenlere boyun eğmeyi reddeden her hareket, anarşi düşüncesinden nüveler barınmaktadır.

William Godwin'den başlayan teorik gelişmeler, anarşizme ismini koyan, Pierre Joseph Proudhon ile teorik olarak biçimlenmiştir. Proudhon'nun mutualist tavrı bütün kar odaklı ilişkileri reddeder. Halk bankası düşüncesinde faiz uygulamayan kooperatif banka ile kar ilişkilerini zaman içinde yok etmeyi planlar. Bakunin ise teorinin ve pratiğin kesiştiği ender düşünürlerdendir.

Bakunin'e göre; yıkmak yaratıcı bir dürtüdür ve devrim, evrilerle değil, yıkarak ve savaşarak mümkün olacaktır.

Kropotkin ise insan ve hayvanın ölçülü gözlemi yolu ile sistematik bir anarşi fikri ile karşımıza çıkar.

Bu düşünürlerin çıkış noktaları çok farklı gibi gözükse de, üç düşünürde gökkuşağının göz kamaştırıcı uyumunu görmek mümkündür. Anarşist fikriyatın gelişiminde oldukça önemli bir yer teşkil eden ve anarşizmin "ustaları" diyebileceğimiz Bakunin, Proudhon ve Kropotkin'in fikirlerinin tam kesiştiği noktada ise, mutlak bir devlet ve iktidar karşıtlığı yatmaktadır. Bu karşıtlığı temellendirenlerin dayandığı noktalar da oldukça benzerdir. Devlet ve iktidar karşıtlığının yanı sıra günümüzün ve bu düşünür, eylemcilerin yaşadığı günün gerçekliği olan kapitalizm ise kesinlikle yıkılmalıdır.

Tahakküm ve sömürü ilişkileri kapitalizm ile başlamamış olsa da; kapitalizmin gelişmesi ve bunun yalnız bir ekonomik model olmaktan öte, toplumsal yaşamı egemenlerin çıkarlarına göre kurgulaması ile, kapitalizm doğal olarak tahakkümü ve sömürüyü katmerleştiren bir 'zihniyet' haline gelmiştir.

Bu yüzden kapitalizm de en az iktidar, devlet ve tanrı fikirleri kadar sert bir biçimde eleştirilmiş ve mutlak olarak yıkılması gerektiği savunulmuştur.

“Gerçek bir teori değildir, bir eylemdir, hayatın kendisidir.”

Klasik Yunan felsefesinde belirgin bir biçimde gözlemlenen anarşi düşüncesi, Orta Çağın büyük köylü isyanlarından, İngiliz devrimi esnasında Cumhuriyetçilerin aşırı sol kanatlarını oluşturan gruplar içerisinde, Fransız Devrimi’ne katılan belediye örgütlenmelerine dek, otoriteye karşı duyulan liberter özlemleri temsil etmiştir.

Ancak kendisini bilinçli bir biçimde anarşist olarak tanımlayan ilk kişi olan Proudhon’un, düşünceleri o derece yayıldı ki, Fransız işçi sınıfının Birinci Enternasyonal’in kurulmasına yardımcı olan kesimlerine hakim oldu ve 1871 Paris Komünü’nün en büyük grubu Proudhonculardan oluştu.

Proudhon’un düşüncelerinden etkilenen, kararlı, ateşli bir anarşist olan Michael Bakunin, Birinci Enternasyonal’de Marx ile şiddetli polemiklere girdi ve liberterler-anarşistler bu tartışmalar sonucunda Enternasyonal’den ayrıldılar. Bakunin’in geliştirdiği anarşizm düşüncesi dünyanın dört bir yanına yayıldı, mevcut işçi hareketlerini, grevleri, isyanları etkiledi ve büyük çoğunluğunu anarşist saflara doğru çekti.

1876’da İtalyan ve İsviçre İşçi Federasyonuları anarşizmi benimsediğini açıkladı. 1881’de A.B.D’de Kara Enternasyonal kuruldu. 1886’da Chicago’da 8 saatlik işgünü eylemine polis ateş açtı, yedi anarşist tutuklandı ve beşine idam cezası verildi. İdam cezası alan anarşistlerden bir tanesi infazından önce intihar etti, dört anarşist ise idam edildi.

1892’de Ravachol, Vaillant ve Emile Henry’nin eylemleri anarşistlerin hakim sınıfa ve otoriteye olan savaşlarında yapı taşları oldu. Legal ve illegal anarşist yapılanmalar otoriteye saldırıya geçti. Grevlerle, bombalama eylemleri ve suikastlarla burjuvazinin ve otoritelerin en kararlı düşmanları olduklarını gösterdiler.

1905 devriminin Rusya’da yenilmesi ile anarşistler güç kazandılar, 1917 Ekim devrimi esnasında ise devrim için çarpıştılar. Buna rağmen 1918’de Çeka tarafından yüzlerce anarşist tutuklandı. Kurtulan anarşistler canlı bir anarşist örgütlenmenin var olduğu Ukrayna’da, Mahno’ya katıldılar. 1918’de Brest-Litovsk anlaşması ile Almanya işgaline giren Ukrayna, anarşistler tarafından kurtarıldı. Özgür komünlerin kurulması ve üretimin örgütlenmesiyle Ukrayna bozkırlarında anarşinin ilk tohumları yeşermeye başladı.

1921’e kadar Ukrayna’da Bolşevik iktidara karşı da savaşan Mahnovistler, devlet tarafından yenilgiye uğratıldılar. Yine aynı yıl içerisinde, 1921’de Kronştağ Sovyeti’nin isyanı, anarşistlerin umut kaynağı oldu ancak on altı bin denizci işçi ve askerin kanı pahasına, Bolşevik hükümet tarafından bastırıldı.

Aldığı ağır darbelere rağmen, anarşizmin bayrağını Avrupa’da dalgalandıran, 1911’de İspanya’da kurulan CNT isimli sendika oldu. Kuruluşundan itibaren zaman zaman yeraltına çekilmek durumunda olan örgüt, İspanya Anarşist Devrimi’nin çekirdeğini oluşturdu. CNT’nin 1936’ya kadar üye sayısı bir buçuk milyonu aşmıştı.

Franco’nun darbesine karşılık CNT’nin hamlesi, kooperatifleri, komünleri, özyönetimleri güçlendirerek, devrimi savunmak için silaha sarılmak oldu. Ancak faşist saldırılara ve sosyalist ihanetlere dayanamayan anarşistler 1939’da yenildiler ve dağlara çekildiler.

Pek çok düşünür, otorite ve burjuvanın söylediği gibi, 1939’da kayboldu sanılan anarşizm, 1968 öğrenci isyanları ile tekrardan ortaya çıktı.

Feminist ve ekolojik hareketlerle ittifak kurarak yeniden

ortaya çıkan anarşizm, 2008 yılında Yunanistan’da çıkan büyük isyan dalgasıyla yeniden dünyanın gündemine oturdu.

Bu tarihten itibaren, yok oldu sanılan anarşistler otoriteyi korkutmaya devam ediyor. Mısır’dan Bahreyn’e, Yunanistan’dan Şili’ye, Ankara sokaklarından Amed’e, yüreklerinde yeni bir dünya taşıyor anarşistler. Ve o dünya, şimdi şu anda, cesaretle büyüyor.

“Yalnızca itaat edenler, yollarını kendi başlarına arayanlardan daha sık yanılır.”

Günümüzde bilgiye ulaşmanın en kestirme yolu olan internette, otoritenin ne olduğuna dair yapılacak ufak çaplı bir araştırmanın sonucunda ulaşılabilecek tanımlar, üç aşığı beş yukarı şu şekilde olacaktır: “İsteklerini başkalarına kabul ettirme gücü. Bir kimsenin, bir başkasına kendi kişiliğini kabul ettirmesini, itaat edilmesini sağlayan niteliklerin tümü.” Hatta, bu niteliklerinden kaynaklanan nüfuzda diyebiliriz. Otoritenin ne olduğu ve otoritenin varlığı üzerine yapılacak bir tartışma ise bu basit tanımlarla gerçekleştirilemeyecek kadar çetrefilli bir konudur. Gerçekte otorite nedir? Otorite neden kötüdür? Otoritenin neden ortadan kaldırılması gerekmektedir?

Her türlü otorite alçaltıcıdır. Otoriteyi kullananları da, üzerinde otorite uygulananları da alçaltır. Belli bir sevecenlikle, bazı ödüller ve karşılıklarla birlikte uygulandığında ise insanı ürkütücü derecede ahlaksızlaştırır. Bu durumda; insanlar, üzerlerindeki korkunç baskının daha az bilincine varırlar ve böylece yaşamlarını, başka insanların düşüncelerini yansıttıklarının bile farkına varmaksızın, başka insanların standartlarına göre yaşayarak, pratikte sanki başka insanların giymekten vazgeçtikleri eski elbiselerini giymiş gibi ve tek bir an için dahi kendileri olmayarak, tatsız tuzsuz bir rahatlık içinde sürdürürler. Değerli bir düşünür; “Özgür bir insan, biraz uyuşuz ve isyankar olmalıdır.” der. Ve insanlara rüşvet vererek uyum ve itaat göstermelerini sağlayan otorite de aramızda dolaşan aşırı

besili bir barbarlık türüdür.

Otorite; evde baba, okulda öğretmen ya da müdür, sokakta devletin polisi, askeridir. Yani sözü geçen ve tahakküm kuran herkeştir. Eğer bu ideal olan olsaydı, suçlular ve gözyaşı olmayacaktı. İnsanların hayatındaki tek itici güç kendisidir, kendisi istemezse hiçbir şey yapmaz. Öyleyse; gerçek söz sahibi kişinin kendisi olmalı, kendi hayatında. Otorite bizden stabil olmamızı, asla değişmememizi, koydukları kurallara harfiyen uymamızı ve de asla sorgulamadan itaat etmemizi bekler, ama dünyanın kendisi deşikendir. Her yeni gelişme, yeni eylemler, tercihler sunar insana ve insanlığa. Eskiye takılı kalmak, eskide yaşama arzusunu besler ve geçmişini özleyerek mutsuz, umutsuz, yaşamın farkında olmayan yaşayan ölümlere dönüştürür yığınları. An'da olmak, evet vizyon gerektirir. Her şeyden haberdar olmayı, keskin bir bilinçle durumun analizini yapabilmeyi ve şartlarının en iyisini yapabilme cesareti ve kudretini gerektirir. Otorite bize; “sorunsuz bir yaşam vaadediyorum, ben sana herhangi bir zorunluluk yüklemiyorum, sürüden ol, yani herkes gibi ol, bize engel teşkil edecek hiçliği sağla, ben sana lazım geleni söylerim” diyor. Otoriteyi reddetmek ise ben tek başına bir bireyim, kendim için gerekli olanı kendi şartlarımda en iyi ben belirlerim, sorumluluğumu alıp, kendi yaptıklarımın sonucuna katlanmayı tercih ediyorum. Benden habersiz yığınların ‘kaos’a dönmüş yaşantılarının, saçma sonuçlarını yaşamayı reddediyorum demektir. Tek başına, kendi yolunda bütünlük bilinci ile yürümeye ihtiyacımız var. Bütünü düşündüğünü söyleyen otoritenin, uyurgezer

yığınlara dönüştürdüğü, kendine hayrı dokunmayan kişilerin toplamına bakıyorum da; otoriteden bağımsız, doğanın bütünlüğünün ve de bu bütündeki yerinin farkında olan sorumlu, özgür bireylerden oluşan bir toplum hayali kuruyorum...

Otorite şiddetin kaynağıdır. Her türlü hiyerarşik yapı, doğası gereği alt-üst ikiliğini içinde barındırır. Emretme ve emir alma bu sürecin en önemli mekanizmalarıdır. Bu süreç kaçınılmaz olarak, hem emredenin hem de emre itaat edenin kendilerine yabancılaşmalarına, kendileri dışında ki dünyayı, biz ve ötekiler diyerek kolayca kategorize etmelerine yol açar. Bu noktada davranışlarını kendi iradeleri, vicdanları, akılları yerine, vahiyler, yasalar, yönetmelikler, kurallar vs. belirler. Ortaçağda, otoritenin en belirgin ve meşru biçimi olarak karşımıza çıkan din, modern zamanlarda yerini devlete bırakmış, ancak şiddet ve kötülük üreten doğasında hiç bir değişiklik olmamıştır. Günümüzde, en “gelişmiş demokrasilerden” tutun, en baskıcı totaliter yönetimlere kadar, yani devletin olduğu her yerde, örgütlü şiddet çeşitli derecelerde gündelik hayatın bir parçasıdır. Uhrevi ve dünyevi vahiyleriyle, devletlere meşrutiyet zemini hazırlayan tüm kitapların yakıldığı, tüm bayrakların yırtıldığı ve tüm ulusal sınırların silindiği güne kadar da öyle olmaya devam edecektir.

“Otoritenin gücünü aldığı kaynağın “bizler” olduğunu unutma. Global aydınlanmayı izleyen günlerden birisinde, bir an gelecek, kırılacak tüm putlar. Ellerinde balyozlarla akın akın o gri, kocaman, köhne binalara yürüyen insanlar göreceksin sokaklarda. İşgal, kaos, devrim ve anarşi! Hepsi bir bir, çorap söküğü gibi izleyecek birbirini. Kara bayraklara kuşanacağız ve şehir meydanlarında yaktığımız, alev-

leri gökleri delen ateşlerin etrafında sabahlara kadar dans edeceğiz!

“Ütopya” sözcüğü bir fikri peşinen yargılamaya yetmektedir.

1. Enternasyonal’den bu yana, anarşistlerin örgütlenmeye karşı olduğu otoriter sol içerisinde sık sık tekrarlanan söylemlerden biri olmuştur. Oysa anarşistler, tarih boyunca İspanya’da kurdukları sendika eksenli kolektifler ve kooperatifler ile, Ukrayna’da hayata geçirdikleri komünlerle ve dünyanın birçok yerindeki pratikleri ile, mücadele için örgütlenmenin nasıl bir öneme sahip olduğunu göstermişlerdir. Ancak anarşistlerin örgütlenmeleri, hiçbir zaman merkezîyetçi ve tepeden inmece bir örgütlenme olmamıştır. Otoriter bir örgütlenmenin aksine, anarşistler yatay ilişkilenen ve bireylerin öz disiplinlerine dayanan bir örgütlenmeyi tahayyül etmişlerdir. Çünkü, anarşistler için bir grup azınlığın emirlerine dayanan hiyerarşik bir örgütlenme; hem hayal ettikleri dünya ile ters düşmektedir, hem de karşı çıktıkları tiranlığı yeniden yaratmaktır. Elbette anarşist hareket içerisinde örgütlenmeyi tümenden reddeden akımlar da yok değildir. Ama bunların bile büyük bir çoğunluğu, herhangi bir örgütlenme ismine gereklilik duymadan, bir araya gelme pratiği üzerinden ey-lemler koymaktadır. Örgütlenme biçimleri söz konusu olduğunda kooperatif, otonom, sendika, inisiyatif... gibi birçok şekilde anarşistler örgütlenme biçimlerine başvurmuşlardır, ancak parti hiçbir zaman bir örgütlenme biçimi olmamıştır anarşistler için. Çünkü parti, bir örgütlenme yöntemi değildir. Aksine, insanlar üzerinde baskı kuran insanları öldüren devletin bir tezahürüdür.

''Fikirlerini kabul ettirmek için güç sahibi olmayı amaçlayan otoriter bir parti, halkın kendi kendine faaliyet gösteremeyen, biçimlenmemiş ve kolayca hakimiyet altına alınabilecek bir kütle olarak kalmasında çıkar görür.''(Errico Malatesta)

Otoriter olmayan bireylerin inisiyatifini öne çıkaran örgütlenme biçimlerinin, gerçek bir devrimi dokuduğu ve hayata geçirdiği de tarihsel bir gerçektir. Örneğin; İspanya'da anarşistlerin, faşistlere karşı cephede büyük başarılar göstermeleri, bireylerin öz disiplinine dayanan bir örgütlenmeyi hayata geçirmiş olmalarından kaynaklanmaktadır.

''Örgütlenme, bir otorite yaratmaktan çok, otoriteden kurtulmanın tek çaresidir; kolektif çalışmada bilinçli ve aktif roller üstlenebileceğimiz ve liderlerin elinde pasif birer alet olmaya son verebileceğimiz tek yoldur.''(Errico Malatesta)

Devrim bir grup parti yöneticisinin planlarına göre işleyemez. Devrim o devrimin bir parçası olan her bireyin, kendini gerçekleştirme ve bu devrime, yani kendi var oluşuna bir şeyler katabilmesiyle mümkündür. İşte bu, ancak bireylerin öz disiplinine dayanan yatay bir örgütlenme ile mümkündür. Otoriter bir örgütlenme insanları özgürleştirmek gibi bir iddiaya sahiptir. Oysa anarşistler insanları özgür kılamayacaklarını bilirler Çünkü, ancak bireyler kendilerini özgür kılabilir. Devrim için ne yapacakları veya devrimi nasıl yapacakları "önderler" tarafından belirlenmiş bireyler, nasıl kendilerini özgürleştirebilir? Elbette böyle bir şey mümkün değildir. Özgür olmak isteyen bireyler, gerçek anlamda kendilerini eşit hissedecekleri,

paylaşmaya ve dayanışmaya dayanan, tüm otoritelerden arınmış bir örgütlenme pratiği ile özgür olabilirler.

“Bizim istediğimiz anarşist devrim yalnızca tek bir sınıfın çıkarı ve özgürlüğe kavuşması içindir. Bu sınıf, ekonomik, politik ve moral bakımından tutsak edilmiş tüm insanların sınıfıdır.”

Anarşizm otoritenin, tahakkümün , erkin, hiyerarşinin vücut bulduğu her duruma karşı mücadeleyi gerektirir.

Kapitalizm ırkçılığı, sınıf ayrımcılığını, cinsiyet ayrımcılığını, heteroseksizmi besler ve pekiştirir. Kapitalizmde ezilen, sömürülen emekçilerin varlığı, erkek egemen bu sistemin dayattığı cinsiyet ayrımı, toplumsal cinsiyet algısının varlığı, doğurduğu ırkçılığın toplum üzerinde kurduğu baskı, doğaya ve hayvanlara uyguladığı tahakkümün varlığı, anarşistleri tahakkümün her türlüyle mücadeleye, özgürlük mücadelesine götürür.

Anarşizm otoriteyi, erki en radikal biçimiyle sorgulayan bir görüştür. Bu anlamda hayatın hemen her alanı, bireyler arası ilişkiler, anarşizmin sorgulama ve mücadele alanlarına dahildir. Bununla beraber, anarşizm ilk çıkışı itibariyle 19. yüzyılın (ve hatta daha gerilere de tarihlenebilir.) sınıf mücadelelerinde güçlü bir ideolojik kamp oluşturmuştur. Bu kısma tarihçesinde zaten değinildiğinden uzun uzun üzerinde durmayacağız.

Anarşizm, toplumsal cinsiyet ayrımcılığına karşı mücadele yürütür. İktidarı derin bir biçimde sorgulayan bir ideolojinin, toplumsal cinsiyet sömürüsüne, tarihteki ilk ve en önemli hiyerarşik ayrım olan erkeğin kadın üzerindeki, ve heteroseksüel algıların ötekileştirdiği cinsiyetlerin ve cinsel yönelimlerin üzerindeki tahak-

küme karşı mücadele alanlarını boş bırakması düşünülemez.

Anarşizmin sınıf mücadelesi alanındaki sözleri genellikle çarpıtılmış veya yok sayılmıştır. Oysa ki Rusya'da 1905 devrimi arifesinde ve 1917 Ekim devrimi süresince işçiler ve köylüler arasında anarşizm yaygın bir ideolojidir. Anarşizm, işçi sınıfının ve ezilen tüm kesimlerin, hem üretim alanında, hem de toplumsal- siyasal- yönetsel alanlarda özyönetimini savunur. Başlangıçta basit gibi görünen bu yaklaşım üzerinden devrim süreçlerinde oldukça büyük tartışmalar ve yıkımlar yaşanmıştır. Anarşizm sınıf mücadelesinin ve arzulanan eşitlikçi sistemin, merkeziyetçi yöntemlerle gerçekleştirilemeyeceğini savunur. Sovyetler Birliği'nde, anarşistler ve Bolşevikler arasındaki derin ayrımın sebeplerinden birisi budur. Geçmişte kalan tarihsel bir mesele gibi görülen bu ayrım, aslında bugün hala sınıf mücadelesinin sıkıntılı yürüme sebeplerinden birisidir. Nasıl ki Sovyetler'de, işçilerin özyönetimiyle kurulan konseyler, devrim sonrasında bir bürokratik merkeze bağlanıp, bu tarihten sonra işçi sınıfının üretim ve tüketim sürecini kontrol edememesine neden olduysa, bugün de bürokratik merkezler haline gelen sendikalar, işçi sınıfının mücadele birimi, işçi sınıfının arzularını ifade ettiği kurumlar haline gelmekten çıkmıştır. Bunun yerine, devletle toplu iş sözleşmeleri döneminde uzlaşan, grev süreçlerinde mücadeleyi yükseltmeye değil sönümlendirmeye, patronla orta yolu tutturmaya çalışan birimler haline gelmiştir. Çünkü, sendikalarda söz sahibi olan işçiler değil, bürokratlaşmış kesimlerdir. Bu durum tüm dünyada ve Türkiye'de sendikalaşma oranlarını da düşürmüştür. Çünkü, hiçbir işçi bu kurumları kendi özyönetim organları olarak görememektedir.

Endüstriyel toplumun ve kapitalizmin, doğa üzerinde yarattığı tahribata karşı eylemlilikler, anarşizmin başat mücadele alanlarından birisidir. 1920’lerden itibaren, ilk etapta iyi niyetli olduğu iddia edilebilecek “kıtlık sorununa” son verme ve “refah” arzularıyla körüklenen doğayı dönüştürme durumu, zamanla doğanın katlini meşrulaştıran ideolojik bir mekanizmaya dönüşmüştür. Maalesef kapitalist sömürücülerin doğayı dönüştürme (katletme) konusundaki arzuları, hala sol- sosyalist kesimler tarafından bile tam olarak ifşa edilip, sürekli bir mücadele konusu haline getirilmemiştir. Oysa ki ekoloji konusundaki bu tahribatta, efendilerin en az zarar gören kesim olduğu açıktır.

Daha tepeden ve felsefi bir bakışla da bakarsak, insan (egemenler) tür olarak, sadece kendi çıkarları için hayvanı, doğayı katletmekten çekinmemektedir. Bugün kurulan hiçbir termik santralde, Hiçbir HES’te, o yörenin veya genel olarak halkın, bu konudaki iradesine başvurulmamakta, egemenler kendi çıkarlarını tüm halkın çıkarıymış gibi yansıtmaktadırlar. Ayrıca sistem, bütün canlıları ayırım gözetmeksiz sonu gelmez bir açlıkla sömürmektedir. Bu konuda egemenlerin en başarılı oldukları konulardan birisi de ekolojidir. Çünkü, sisteme muhalif kesimlerin büyük çoğunluğu dahi, şimdilik meselenin aslında nasıl bir sömürü şebekesiyle ilişkili ve iktidar- yönetim sorunlarıyla bağlantılı olduğunu çözememişlerdir.

“Tüm bu mücadele alanları ve verilen mücadeleler birbirinden ayrı düşünülemez; biri diğerinin öncülü olamaz. Tahakkümün her türüne karşı, her alanda eş zamanlı olarak mücadelenin devam etmesi önemlidir. Kadının kurtuluşu, işçi sınıfının kurtuluşundan; ezilenlerin kurtuluşu, doğanın kurtuluşundan daha önemlidir ya da bağımsız değildir.”

**Bizler ne hayal aleminde yaşıyoruz,
ne de insanları olduklarından
daha iyi hayal ediyoruz,
onları oldukları gibi görüyoruz.
Bu nedenle insanların en iyisinin bile
otoritenin uygulamalarıyla özde
kötü kılındığını ileri sürüyoruz.
İnsanın insanı yönetmesinden
bu nedenle nefret ediyoruz.**

Pyotr Alexeyevich Kropotkin

**Gecenin Çocukları derlerdi kendilerine.
Çılgın, isyancı, soyguncu, devrimci ve anarşisttiler.
Büyük bir düşü vardı onların;
her türlü otoriteyi bütün izleriyle ortadan
kaldırmak istiyorlardı.**

Geceyi severlerdi.

**Ve otuz yıllık canhıraş bir mücadeleden sonra,
yıldızlı bir Temmuz gecesi, el bombaları,
tabancalar, tüfekler ve dizginsiz bir özgürlük
tutkusuyla silahlanmış olarak, otoriteyle
nihai hesaplaşmaya girişmek üzere ayağa kalktılar.**

**Tutsak yaşamın son gecesi olacaktı bu.
Çünkü otuzaltı saat sonra İspanya'nın yarısında
otoriteyi ortadan kaldıracak ve anarşiyi
Barcelona'dan Aragon kırlarına kadar
yayacaklardı.**